

Kviknebrona

– «det snille fjellet»

Du trenger slett ikke sjumilsstøvler om du vil fiske i Kviknebrona fjellområde i Hedmark. Her ligger vann på vann ikke langt fra vei. Ørreten her kan være vrien, men så er den til gjengjeld veldig gjev å få!

Tekst og foto:
**Morten
Borgenvik
Stensaker**

Kviknebronaveien, som går opp fra bygda Kvikne til Kviknebrona, er i seg selv en liten reise. Maken til bratt vei opp åssiden! Faktisk har jeg aldri fulgt en fjellvei som til de grader følger landskapet slik denne gjør. Veiskjæringer og andre fysiske inngrep er nær fremmedord. Så er da veien mer eller mindre lagt der den gamle leden til setrene i Innerdalen gikk. Oppe på platået av Kviknebrona er landskapet vidt i alle himmelretninger, storslått og vakkert, og på begge sider av fjellveien blinker og lokker små og store ørretvann.

«MORDOR» VED INNERDALSMAGASINET

Arne Hegstad (33) tar imot på setra som familien leier i sørenden av det som en gang var seterdalen Innerdalen, men som etter vassdragsregulering og neddemming i dag heter Innerdalsmagasinet (813–778 moh.). Ved å skue utover dette store, menneskeskapt vannspeilet er det en ting som slår meg: Hvordan så den rike seterdalen ut før den ble satt under vann?

Arne tar meg med innerst i magasinet, helt i sør. Her kommer elva fra Elsåkroken ut i enden av en lang, trang og smal kløft, som oppstår når magasinet er nedtappet, slik det er denne dagen. Når de to småelvene som munner ut her, får stigende vannføring etter en lengre periode med lite nedbør, tipper jeg elveosene tiltrekker seg mye fisk, fordi elvevannet

Begeistret:
Reporteren var
meget begeistret
over fiskemulighe-
tene og de vakre
naturinstrykkene
Kviknebrona ga.
Her med ørret fra
Taraldstjørna.

A man wearing a brown knit beanie and a dark blue rain jacket is sitting on a grassy bank next to a lake. He is holding a fishing rod. A black dog is sitting next to him. In the foreground, a large fish is lying on the ground. The background shows a lake and rolling hills under a cloudy sky.

Vrien, men
gjev fisk!

Kvalitetsfisk: På tross av guffent vær med regn og nordavind klarte vi å lure disse flotte ørretene. De smakte himmelsk!

kommer med mye mat. På tross av den store reguleringshøyden – hele 35 meter – skal fisken i Innerdalsmagasinet være av fin størrelse og kvalitet.

Kvelden er dunkel, og det er yr i luften. Alt virker livløst. Ikke livstegn av fisk. Litt nifst virker stemningen, goldt og trangt og store, tørrlagte og mørke arealer som ku, hest og sau en gang beitet på. «Mordor» kaller Arne området, et tilnavn som passer meget bra. Om du tar turen, skal du vite at siste del av veien ned er bratt, smal og i dårlig forfatning. Det er ikke autovern, og det er stupbratt utenfor. Gras i veien fordrer gode dekk og helst firehjulstrekk.

Fra barnsbein av har Arne fisket på Kviknebrona. Det var særlig bestefaren som motiverte og ga ham verdifulle tips om fisket her. Arne fisker så ofte de daglige plikter tillater det. Å vise fram dette fiskeparadiset har Arne ingen betenkeligheter med. Derimot vil han ikke rope et par vann hvor det er tatt ørret i flerekilosklassen. Ellers synes han det bare er trivelig om andre fiskere besøker hans «heimfjell».

TARALDSTJØRNA – NORDAVINDSVANNET

Neste morgen byr på vind fra nord, lav temperatur, tungt skydekk og spredte byger. Ikke noe ønskevær, akkurat. Men vi har en joker i ermet, og det kan vi takke bestefaren til Arne for. Han sa at Taraldstjørna (970 moh.), i motsetning

til de andre vannene her, kan være bra i nordavær, særlig om man prøver sør i vannet.

Fra Kviknebrona veien er det veldig enkelt å komme til Taraldstjørna, som i mine øyne er et akkurat passe stort fjellvann. Her, som ellers i dette fjellområdet, er det greit å ferdes. Kviknebrona er det «snille fjell», hvor du sjelden vil oppleve bratte skrenter eller andre vanskelige hindre. Ofte går det også sti dit du skal.

Mens vi følger fiskerstien langs Taraldstjørna, blir jeg slått av områdets grå- og gulgrønne karakter. Forklaringen på hvorfor fjellet framstår slik, er veldig enkel. Her vokser nemlig vide og mektige dekker med kvitkrull-lav. Vegetasjonsbildet ellers er slik det gjerne er for innlandsfjell i Sør-Norge, rundt 1000 moh. Vanlige arter er grå og lys reinlav, dvergbjørk, vier, rabbesiv, blåbær, tyttebær, fjellkrekling. Den kalkkrevende reinrosen bør ikke være umulig å finne, for berggrunnen her er rik på både mineraler og kalk.

Takket være bergarten glimmerskifer slapp ikke forsuringsspøkelset til her på 70- og 80-tallet. Kalking av vannene var derfor aldri noe tema, forteller Arne.

FISKERTIPS FOR KVIKNEBRONA

Etter to timer med utrettelig fiske smaker det med mat og varm kaffe. Praten penser raskt inn på fiskemulighetene. De fleste vannene her huser kun ørret. I Stor-Innsjøen og i Inna er det i tillegg ørekyte. I Stor-Gardsjøen (956 moh.) er det bekreftet at det er tatt røye på tre kilo og ørret med samme vekt. Fisken

Innerdalsmagasinet: Seterdalen Innerdalen ble neddemmet ved en elektrisitetstetsutbygging i Orkla/Grana i 1981. «Sjøen» ligger like vest for Kviknebrona. Den har en reguleringshøyde på 35 meter og rommer ved full vannstand 153 millioner kubikkmeter vann.

her skal være vrien å få på stang, noe som kan skyldes to ting: at fisken lever under optimale næringsforhold, og at sjøen er stor, ca. trekvart km².

I Brynjulvstjørna er det kun småfalten røye. I Larslitjørna har bestanden dreid fra å være et godt ørretvann til å bli overbefolket. Reproduksjonen er god, og uttaket av fisk er for lite. I dag framstår dette som et barnevennlig vann hvor de små bør få rimelig mulighet til å se resultater. Ørreten her smaker prima!

I de fleste vannene ellers bør det være mulig å få kilosørret. Samme helga som Norsk Ørretfiskefestival (2016) i Orkla ble arrangert, tok en fluefisker en ørret på 2,8 kilo i et av de veinære vannene.

Og hvilke slukfavoritter har Arne? Jo, Mørungen og Sølvkroken Spesial og Lill-auren, begge i rødt og kobber og 12 gram.

ENDELIG ØRRET

Hvor mange slukbyter jeg har gjort uten å kjenne antydning til liv, aner jeg ikke. En sluk jeg aldri tidligere har forsøkt, monteres. Den er blank, har litt grønt i lakken og veier 18 gram.

Vinden blåser fortsatt gufsent fra nord. Med jevne mellomrom byr det lave skydekket på småregn. Heller ikke Arne har kjent et dugg, verken på bunnmeite eller med mark og dupp. Alt står liksom stille, alt bare gjentar seg, kast etter kast.

Langs en fin rullesteinsstrand dunker

Aktiv fiskekultivering

Kristin Lund Austvik er daglig leder i Kvikne Fjellstyre/Kvikne Utmarksråd. Jeg møter henne ved jordgamma ved Svartsjøen øst for Kvikne sentrum. Gamma er åpen for alle som kommer til Kvikne.

– Kvikne utmarksråd har eget klekkeri. Stamfisk for Kviknebrona fjellområde, altså vestfjella, blir hentet fra elva Inna, som renner ut i Innerdalsmagasinet, forteller hun.

– For østfjella, hvor Forollhogna nasjonalpark ligger, blir stamfisken hentet fra elva Sverja. Klekkeriet produserer hvert år om lag 150 000 yngel. Det er årsyngel vi setter ut. Kviknebrona grunneierlag supplerer med fisk i vann der rekrutteringen er liten eller fraværende. Utsettingene skjer ikke nødvendigvis hvert år, men ved behov, sier Kristin Lund Austvik.

Tips

Kviknebrona-veien

Bomvei, kr 40.
Kontant betaling.
Veien er stedvis meget bratt.
Gode bildekk er viktig!

Fiskekort

Inatur.no eller
Circle K i Kvikne,
tlf. 62 48 42 14.
Døgn kr 70 og
sesong kr 500.
Kortet gjelder for
hele Kvikne, inkludert Orkla.

Fiskesesong

Normalt fra første halvdel av juni, avhengig av snømengde i fjellet.
Kviknebrona-veien må uansett først åpnes. Alt fiske er forbudt fra 15. september til 15. oktober.

Kartverk

Forollhogna, best.nr. 10080, 1:50 000, Nordeca/Kartbutikken.no

Norsk ørretfiskefestival

Ørretfiske i Orkla i Kvikne, den siste helga i juni hvert år. Festivalen søker en familievennlig profil. Se Facebook (åpen side): norskørretfiskefestival

Annet

Båndtvang! Sau beiter i området.
Mobildekning: Noen steder langs Kviknebrona-veien.

Kjentmann: Arne Hegstad fra Kvikne fisker så ofte han kan, særlig på Kviknebrona. Her med ørret han har tatt med mark og dupp i Taraldstjørna.

jeg metallstykket skrått ut for vinden. Kast etter kast, kast etter kast. Tankene er i en annen verden da jeg brått rykkes inn i virkeligheten. Bunnapp? Nei! I et glimt ser jeg en sølvaktig fisk blinke gjennom det klare vannet. Med silkehansker blir den drillet mot strandkanten. Et godt tak rundt den runde, sterke kroppen, og så er den sikret.

En time har gått da Arne er i gang med en fisk. Jeg løper til, tar tak i håven hans og hører han si: – Å dæven betre for fin fisk! Ørreten er like lang (45 cm) som min, men er en hannfisk og har vesentlig mer mønster og mer brunrødlige sider. I magesekken på fiskene fant vi både døde og levende vårfluelarver.

NATTFISKE VED INNA

Jeg tipper det var elva Inna som en gang i forhistorisk tid ga navnet til Innerdalen, hvor altså Innerdalsmagasinet i dag ligger. Ingen gal slutning, da vann og elver ofte var opphavet til navnsetningen av landskapet rundt.

Helt sørøst i Innerdalsmagasinet kommer altså elva Inna ut. Når forholdene ligger til rette, kan området by på meget bra fiske. Noen slektninger av Arne traff blink her en gang. Et par timers fiske resulterte i mange ørreter. Kondisjonen og kjøttfargen var meget god og snittvekta var fire-fem hekto.

Når du kommer til brua som går over

Kviknebronaveien: Veien som snor seg opp fra Kvikne mot Kviknebrona fjellområde, er en liten reise i seg selv. Kviknebronaveien går her mellom Litj-Djuptjørna og Stor-Djuptjørna. Begge byr på voksen ørret.

her, vil du se flatt vann både over- og nedenfor brua. Dette vannspeilet er ikke naturlig, men ble skapt da det ble bygget en liten terskel et lite stykke nedenfor den nevnte brua. Ovenfor brua er det god parkering og kort vei til vannkanten. Stedet er mye besøkt, så når det er høysesong, kan du ikke regne med å fiske alene. Her er veldig grunt og lett å sette fast sluken i røtter og busker. Kanskje fluefiske med flytesnøre, dupp og flue, høytgående spinnere og lette sluker er et godt stalltips? Eller hva med harvefiske?

Vi ankommer stedet i mørket. Arne har trua, og langt ute ser vi pene fisker lage fine vakringer – men akk så altfor langt unna. Vi fisker et par timer med mark, sluk og spinner, men alt vi får i den kjølige og rå sommernatta, er en godkjent steikefisk. ■

fiske@egmont.com

Maksimal produktivitet

– Grunne vann, god vannkvalitet, dårlige rekrutteringsforhold og store krepsdyr er grunnoppskriften for ørret av fin kvalitet og størrelse.

Det er nettopp hva vi finner i mange av vannene på Kviknebrona.

Overflatetemperaturen ligger for det meste mellom 10 og 15 grader gjennom sommeren. Siden vannene er grunne og ofte vindutsatte, blandes vannmassene effektivt av vinden. Temperatursjiktningen i sjøene vil derfor normalt være liten og gi forholdsvis høye temperaturer ved bunnen. I tillegg er vannet klart og rent, slik at lyset trenger langt ned. Store deler av vannmassene har derfor gjennom hele den korte sommerperioden maksimal produktivitet, forteller tidligere fiskeforvalter i Hedmark, Tore Qvenild (bildet).

– At det er registrert 35 arter krepsdyr i vannene innenfor Forollhogna nasjonalpark, altså fjellområdet øst for Kvikne, forteller om stort biologisk mangfold og god pH. pH-verdiene ligger her mellom 6,0–7,5, noe som kan betegnes som optimalt for røye og ørret. Tilsvarende forhold har vi i vannene på Kviknebrona. De viktigste artene krepsdyr her er marflo og linsekreps. I enkelte av vannene på nordøstsiden i Kvikne og Forollhogna samt i Orkelsjøen og Fundin, finner vi også skjoldkreps. Den bør kunne trives på Kviknebrona, men muligens er fiskepredasjonen for høy.

– Kan Kviknebrona sammenlignes med deler av Hardangervidda?

– Ja, også på Hardangervidda finner vi store områder med kalkrik berggrunn og ypperlig vannkvalitet. Begge steder er det også mange grunne vann med begrenset rekruttering og gode forekomster med marflo.

– Hva er forklaringen på at Innerdalsmagasinet, med en reguleringshøyde på 35 meter, kan levere kvalitetsørret?

– Store deler av de rike setervollene som lå her, ble demmet ned. Dette førte til enormt feit fisk de første årene, som hadde en stygg bismak av meitemark, som fisken var proppfull av. Etter hvert er jordbunnen vasket ut, og produksjonen er nå mer basert på linsekreps og daphnier (to typer planktoniske krepsdyr). Ørekyta, som ble overført med reguleringen fra Orkla, gjør nok sitt til at det nå kan forekomme større fisk her, mener Tore Qvenild.

